

MYŚL GLOBALNIE – JEDZ LOKALNIE czyli dwa koszyki

Dokonując codziennych zakupów najwięcej uwagi poświęcamy kupowaniu żywności. Wyobraźmy sobie dwa koszyki z różnymi produktami żywnościowymi – dokonajmy wyboru między nimi.

KOSZYK 1 - Żywność lokalna, tradycyjna	KOSZYK 2 - Żywność „identyczna z naturalną”:
Naturalna, nisko przetworzona	Wysoko przetworzona, syntetyczna., przemysłowa
Wytworzona niedaleko z lokalnych surowców	Jej droga na nasz stół jest długa i skomplikowana
Jest w małym lokalnym sklepie, na targowisku. Zarabiają na niej okoliczni rolnicy, kupcy, przetwórcy. Lokalna żywność to rozwój wsi i miejsca pracy	Zarabiają na niej dalekie międzynarodowe firmy, często nie płacące lokalnych podatków. Pieniądze uciekają z lokalnej gospodarki
Tradycyjne rolnictwo to ochrona bioróżnorodności i wiejskiego krajobrazu	Industrialne rolnictwo Wielkie monokulturowe plantacje, intensywne produkcja z użyciem ogromnych ilości nawozów sztucznych, pestycydów
Zwierzęta hodowane w tradycyjny sposób, karmione naturalnymi paszami	Przemysłowe hodowle - fabryki mięsa i mleka. Choroba szalonych krów, pryszczycza
Świeże warzywa, dojrzałe na słońcu owoce Naturalny smak i zapach, mimo czasem mniej efektownego wyglądu, wyższa jakość i wartość biologiczna	Smak, zapach i efektowny wygląd to zasługa barwników, polepszaczy, sztucznych dojrzewalni. Duże rozmiary wynikają z nadmiernego stosowania związków azotu
Specyfika regionalna, tradycyjny smak, produkty regionalne, różnorodność	Taka sama na całym świecie

O co pyta świadomy konsument?

- Czy jest mi to rzeczywiście potrzebne?
- Czy zamiast nowego produktu mogę kupić używany?
- Kto to wyprodukował i kto na tym zarabia?
- Jaki jest wpływ produkcji na środowisko?
- Czy produkt podlega odzyskowi? Czy nie jest nadmiernie opakowany?
- Czy składniki są bezpieczne dla zdrowia?
- Czy produkt nie wiąże się z wykorzystywaniem zwierząt?
- Czy mogę kupić podobny produkt, wytworzony lokalnie?
- Czy produkt będzie długo spełniał swoje funkcje?

Wskazówki dla odpowiedzialnego konsumenta

- Małe, lokalne sklepy, targowiska
- Produkty lokalne i regionalne
- Żywność produkowana metodami ekologicznymi

Zawsze, gdy kupujemy jakiś produkt, kupujemy też procesy i materiały wykorzystane do jego produkcji, transportu itp., przez co stajemy się częściowo współodpowiedzialni za szkody powstałe w środowisku. Bardzo ważnym, choć często niedocenianym aspektem rolnictwa ekologicznego jest to, że chroni tereny rolnicze i środowisko, jest ściśle związane z otoczeniem, jest po prostu częścią środowiska, nie tylko nie niszcząca go i eksploatująca, ale dzięki stosowaniu wyłącznie naturalnych metod, dzięki zadrzewieniom, oczkom wodnym, bogatej roślinności łąk, pastwisk i miedz, poprawiającą jego stan i wzbogacającą go.

Rynek produktów ekologicznych na świecie to najbardziej dynamicznie rozwijający się rynek rolniczy lat 90. Na przykład udział produktów rolnictwa ekologicznego na rynku żywnościowym w Wielkiej Brytanii wzrastał w latach 87-94 o 21% rocznie, a w krajach skandynaskich o 30%.

Kampania ta ma na celu uświadomienie konsumentom znaczenia ich codziennych decyzji. Chodzi o zwrócenie uwagi na to: co kupujemy, od kogo kupujemy, jakie są tego skutki i czy rzeczywiście jest nam to potrzebne. Celem jest nie tylko wykształcenie etycznego konsumenta, także wpłynięcie na producentów aby stali się etyczni. Obejmuje wielorakie aspekty konsumpcji – nie tylko żywności

Decyzje podejmowane podczas robionych w pośpiechu zakupów zapadają zazwyczaj pod wpływem ceny, marki produktu, jego jakości. Tymczasem zostawiane przez nas w kasie pieniądze mogą decydować o losie ludzi, zwierząt, przyrody. Mogą wspierać lokalny rynek, rodzinne gospodarstwa rolne, działalność charytatywną, ale mogą też być wykorzystane na rabunkową działalność niszczącą środowisko, na handel bronią, na okrutne traktowanie zwierząt czy łamanie praw człowieka.

Jako konsumenci mamy prawo wyboru. Świadome korzystanie z tego prawa wiąże się jednak z odpowiedzialnością a za skutki naszych decyzji, w tym za dalszą "wędrówkę" naszych pieniędzy. Ważne jest nie tylko co kupujemy, ale i komu za to płacimy. We współczesnym świecie głównym, dostępnym każdemu sposobem wpływu na rzeczywistość są właśnie zakupy. Każda złotówka jest jak karta wyborcza. Tak jak politycy zabiegają o nasz głos podczas kampanii wyborczej, tak i producenci oraz sprzedawcy walczą między sobą o każdą naszą złotówkę, kusząc nas reklamami i promocjami. To dowód, że nasz wybór ma ogromne znaczenie.

WSKAZÓWKI DLA ODPOWIEDZIALNEGO KONSUMENTA

1. Małe, lokalne sklepy, targowiska

Są elementem spajającym lokalną społeczność, tworzą dodatkowe miejsca pracy. Gwarantują pozostanie zysków w lokalnej ekonomii- osiedlowy sklepikarz nie wywiezie pieniędzy na koniec świata, lecz wyda je na miejscu

2. Produkty lokalne

Wybór produktów wytworzonych w niedalekiej okolicy to ochrona lokalnych miejsc pracy i ożywienie lokalnej gospodarki. To także zmniejszanie coraz dotkliwszych problemów powodowanych przez transport:

3. Żywność produkowana metodami ekologicznymi

Jest to żywność bardzo wysokiej wartości, wolna od chemii i GMO, której jakość gwarantują specjalne certyfikaty. Wytwarzana jest bez szkody dla środowiska z troską o różnorodność przyrodniczą. Rolnictwo ekologiczne to przede wszystkim małe rodzinne gospodarstwa, których przetrwanie jest największą szansą dla polskiej wsi.

Lawinowo wzrasta spożycie soków owocowych w kartonach, a wśród dzieci i młodzieży napojów gazowanych. Napoje gazowane to 15 łyżeczek cukru w półlitrowej butelce, nie mówiac o różnych sztucznych dodatkach smakowych.

Już samo opakowanie kartonowe, składające się przynajmniej z sześciu warstw folii, papieru i plastiku jest dużym obciążeniem dla środowiska – zarówno w procesie bardzo energochłonnej produkcji jak i bardzo trudnej utylizacji.

Czyli mamy tu dwa szkodliwe wpływy: Dla naszego zdrowia; Dla naszego środowiska.

Co piliśmy kiedyś? Kwas chlebowy, podpiwek, soki owocowe z naszych owoców i warzywne z naszych warzyw, popularne były kompoty.

W sklepach z żywnością ekologiczną pojawia się coraz więcej naturalnych soków owocowych i warzywnych pochodzących z kontrolowanych upraw ekologicznych.

Konsument ma prawo do rzetelnej informacji, obowiązkiem producenta jest taką informację umieścić na opakowaniu.

Pomocny jest tu system oznakowania. Niestety często nieuczciwi producenci wykorzystują niewiedzę konsumentów i wprowadzają ich w błąd niewłaściwym opakowaniem.
folie

KONSUMENT AKTYWNY

W krajach Unii Europejskiej od lat 80. rozwijający się prężnie się ruch konsumencki, coraz wyraźniej wykracza poza upominanie się o przestrzeganie praw należnych klientom. Coraz więcej uwagi poświęca się zagadnieniom ekologicznej i etycznej konsumpcji i produkcji. Powstają organizacje, punkty doradcze i specjalne czasopisma pomagające odpowiedzialnie korzystać z prawa wyboru. Dzięki temu rośnie liczba aktywnych konsumentów włączających się na co dzień w działania na rzecz zmniejszenia negatywnych skutków nadkonsumpcji.